

جمهوری اسلامی ایران
پنجمین شورای اسلامی

دوره ششم - سال اول

۱۳۷۹ - ۱۳۸۰

شماره ترتیب چاپ ۱۷۰

شماره چاپ سابقه

شماره دفتر ثبت ۱۱۲

تاریخ چاپ ۱۳۷۹/۶/۲

طرح

طرح الحاق یک تبصره به ماده واحده قانون ابطال اسناد
فروش رقبات آب و اراضی موقوفه مصوب ۱۳۶۳/۱/۲۸

قضائی و حقوقی

کمیسیونهای ارجاعی

کشاورزی، آب و منابع طبیعی

اداره کل قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

نظر به اینکه تصویب ماده واحده قانون ابطال اسناد و فروش رقبات آب و اراضی موقوفه مصوب ۱۳۶۳/۱/۲۸ مجلس شورای اسلامی موجب گردیده بخش کشاورزی چندین نقطه از کشور بخصوص شهرستانهای درگز، سرخس، فریمان، احمدآباد و... که در شرایط حساس کنونی نیاز شدید به تولیدات کشاورزی و ایجاد اشتغال می باشد فلج و مشکلات عدیده ای را در رابطه با ایجاد فقر و محرومیت و مهاجرت به شهرها بوجود آورده است حل و فصل منطقی و قانونی آن نیازمند عنایت ویژه نمایندگان محترم مردم میباشد. لذا طرح زیر به منظور طی مراحل قانونی تقدیم می گردد.

- رسول مهرپرور - خاص احمدی - ایرج ندیمی - محمود اخوان - سهراب فشقائی -
- احمد مرادی - رحمانی خلیلی - ابراهیم بای سلامی - سیدعلی اکبر موسوی -
- سیدعبدالله حسینی - نوروززاده - توکلی طباء - رهبری - سید طاهر طاهری - افقهی -
- کامبوزیا - امیری - شکوری راد - عابدین پور - سیدآبادی - علیخانی - علی نظری -
- تکفلی - حقیقت جو - طالقانی - روزبهی - باقری نژاد - بهمن اخوان - حیدری زادی -
- صابری - طیار - رعیت - حاجبانی - سیدناصر موسوی - بورقانی - مجیدانصاری -
- هاشم زهی - حضرتی - وحیدی - سلیم مرعشی - محسنی - جلالی زاده -

محمد رضائی - سلیمانی میمندی - شبانپور - عدالت - عبائی خراسانی - خباز - نظری نیا -
رضوی نائین - پیمان عاشوری - آبتی - اکبرزاده - انواری - جبارزاده - شعر دوست -
موسوی تبریز - هاشمی سیرجان - سید افضل موسوی - دکتر صدیقی - سعیدی -
اللهیاری - علی حسینی - دولت آبادی - رمضانپور - هزار جریبی - عمادی - پرتو -
میرزا کوچکی - موسوی نژاد - عظیمی - سلیم بهرامی - حسن مرادی - آذروش -
اسلام دوست - یوسفیان - جعفری - محمد قمی - کوهساری - دعائی - فاطمه خاتمی -
ریوشه - کولائی - راکمی - خالقی و دو امضاء دیگر.

طرح الحاق یک تبصره به ماده واحده قانون ابطال اسناد فروش رقبات آب و اراضی موقوفه

ماده واحده - تبصره ذیل به عنوان تبصره (۵) به قانون ابطال اسناد، فروش رقبات
آب و اراضی موقوفه مصوب ۱۳۶۳/۱/۲۸ الحاق و شماره تبصره (۵) قانون مذکور به
شماره (۶) تغییر می یابد:

تبصره ۵ - اراضی و املاک خالصجات دولتی و خصوصی که از ابتدا در اختیار و
مالکیت کشاورزان و مالکین محلی بوده و در اثر اجرای سیاستهای غلط و زورمدارانه رژیم
منحوس پهلوی به صورت خرید و فروش به تملک اوقاف و آستان قدس درآمده و سپس
به فروش رسیده است و هیچگونه سند وقفیت شرعی نیز توسط مالکین اصلی تنظیم
نگردیده از شمول حکم ماده واحده خارج و هرگونه اقداماتی که در مورد اراضی فوق
انجام گرفته از درجه اعتبار ساقط و کآن لم یکن تلقی می گردد. ع

قانون ابطال اسناد فروش رقبات ، آب و اراضی موقوفه سرسبز ۲۸/۱۳۴

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کلیه موقوفاتی که بدون مجوز شرعی بفروش رسیده یا بصورتی به ملکیت درآمده باشد به وقتیت خود برمیگردد و اسناد سالکیت صادر شده باطل و از درجه اعتبار ساقط است .
تبصره ۱ - پس از ابطال سند سالکیت در سواردی که موقوفه قابل اجاره باشد و متصرف تقاضای اجاره کند با رعایت مصلحت وقف و حقوق متکسبه متصرف قرارداد اجاره با متصرف تنظیم خواهد شد .

تبصره ۲ - کلیه اسلاک مزروعی که در اجرای قانون اجاره تبدیل به احسن و واگذاری دهات و مزارع موقوفات عام مصوب ۱۳۰۰/۲/۲ به زارعین صاحب نسق انتقال و بین آنان تقسیم شده با حفظ مصلحت وقف با متصرفین و زارعان صاحب نسق با رعایت حقوق اکتسابی آنان اجاره نامه تنظیم میشود . وجوهی که قبلا از طرف دولت بابت اسلاک مزبور سطابق ماده واحده پرداخته شده بابت اهدائی دولت به موقوفه محسوب و از تاریخ تحویل زمین به متصرف اجرت المثل زمین توسط کارشناس رسمی یا خبره محلی تعیین و با محاسبه وجوه پرداختی قبلی متصرف تهاتر و کسر یا اضافه آن محاسبه خواهد گردید .
تبصره ۳ - کسانیکه زمین یا خانه موقوفه ای را بدون اطلاع از وقتیت از اشخاص حقیقی یا حقوقی خریداری نموده و بموجب این قانون اسناد سالکیت آن باطل میشود میتوانند برای دریافت خسارت وارده به فروشنده رجوع نمایند . در صورتیکه متصرف طبق تبصره ۱ این قانون تقاضای اجاره نماید سازمان اوقاف میتواند از تاریخ تصویب این قانون با متصرف تنظیم اجاره نماید .
تبصره ۴ - در سواردی که جهت مورد نظر واقف تغییر یافته باشد بایستی به نظر واقف عمل شود .

تبصره ۵ - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این ماده و تبصره های آن لغو و کان لم یکن میباشد . وزارت کشاورزی و سازمان اوقاف موظفند آئین نامه اجرائی این قانون را ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و پس از تصویب هیئت دولت به اجراء در آورند .

تفسیر قانونی مجلس شورای اسلامی راجع به قانون تجدید قرارداد و اجاره
املاک و اموال موقوفه و تجدید انتخاب متولیان و ابناء و نظار اماکن
متبرکه مذهبی و مساجد مصوب ۱۳۵۸/۲/۴

چون در قانون مصوب شورای انقلاب سورخه ۱۳۵۸/۲/۴ منظور جلوگیری از هر گونه
تضییع حق در موقوفات کل کشور می باشد، عمومیت قانون شامل موقوفات آستان قدس رضوی نیز
میگردد و مقام تولیت و وظایف سازمان اوقاف را در املاک و اموال آستان قدس رضوی انجام
میدهد.

قانون ابطال اسناد و فروش و قبایع، آب و اراضی موقوفه سرس ۲۵/۱۱/۷۱

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کلیه موقوفات عام که بدون
مجوز شرعی به فروش رسیده یا بصورتی به ملکیت درآمده باشد به وقفیت خود
برسی گردد و اسناد مالکیت صادر شده باطل و از درجه اعتبار ساقط است .
تبصره ۱ - پس از ابطال سند مالکیت در مواردی که موقوفه قابل اجاره
باشد و متصرف تقاضای اجاره کند با رعایت مصلحت وقف و حقوق مکسبیه
متصرف قرارداد اجاره با متصرف تنظیم خواهد شد .
تبصره ۲ - کلیه املاک مزروعی که در اجرای قانون اجازه تبدیل
به احسن و واگذاری دهات و مزارع موقوفات عام مصوب ۱۳۵۰/۱/۲۹ و

سایر مراحل اصلاحات ارضی به زارعین صاحب نسق انتقال و بین آنان تقسیم شده با حفظ مصلحت وقف با متصرفین و زارعان صاحب نسق با رعایت حقوق اکتسابی آنان اجاره‌نامه تنظیم می‌شود و جوهی که قبلاً از طرف دولت بابت اسلاک مزبور مطابق ماده واحده پرداخته شده بابت اهدائی دولت به موقوفه محسوب و از تاریخ تحویل زمین به متصرف اجرت‌المثل زمین توسط کارشناس رسمی یا خبره محلی تعیین و با محاسبه وجوه پرداختی قبلی متصرف تهاتر و کسر یا اضافه آن محاسبه خواهد گردید .

تبصره ۳ - کسانی که زمین یا خانه موقوفه‌ای را بدون اطلاع از وقفیت از اشخاص حقیقی یا حقوقی خریداری نموده و بموجب این قانون اسناد مالکیت آن باطل می‌شود می‌توانند برای دریافت خسارت وارده به فروشنده رجوع نمایند، در صورتیکه متصرف طبق تبصره ۱ این قانون تقاضای اجاره نماید سازمان اوقاف می‌تواند از تاریخ تصویب این قانون با متصرف تنظیم اجاره نماید .

تبصره ۴ - در کلیه موارد مذکور در تبصره‌های فوق در صورتیکه متصرف و یا زارع صاحب نسق در سواددی که به وسیله واحدهای اوقافی تعیین و کتباً به آنان ابلاغ می‌نماید ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ رؤیت نامه اوقاف از تنظیم سند اجاره یا موقوفه خودداری نمایند سازمان می‌تواند موقوفه را به اشخاص داوطلب اجاره دهد . بدیهی است در این صورت متولی و اوقاف باید چنانچه متصرف و یا زارع صاحب نسق حقوق مکسبه داشته باشد بیهای آن را به متصرف و یا زارع صاحب نسق با نظر کارشناس پرداخت نمایند در صورت بروز اختلاف فیما بین طرفین، موضوع به مراجع قضائی احاله و محاکم سکلفند اینگونه موارد را خارج از نوبت رسیدگی و تعیین تکلیف نمایند .

تبصره ۵ - در مواردی که جهت مورد نظر واقف تغییر یافته باشد بایستی به نظر واقف عمل شود .

تبصره ۶ - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این ماده و تبصره‌های آن لغو و کالعدم یکن می‌باشد . وزارت کشاورزی و سازمان اوقاف موظفند آئین‌نامه اجرائی این قانون را ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و پس از تصویب هیات دولت به اجراء درآورند .

لایحه قانونی تجدید قرارداد و اجاره املاک و اموال موقوفه و
تجدید انتخاب متولیان و اماناء و نظار اماکن متبرکه مذهبی و مساجد
(روزنامه رسمی ۱۳۵۸/۳/۱۲)

ماده ۱ - به منظور جلوگیری از هرگونه تضییع حق ، در موقوفات کشور و تنظیم اسناد و قرارداد اجاره و تعیین اجاره‌بهای عادلانه املاک استیجاری و متصرفی موقوفه از این تاریخ کلیه اسناد و قراردادها (اعم از عادی و رسمی) متعده بین اوقاف و مستأجرین در موقوفات عامه نظیر املاک سزوعی و باغات و اراضی و مستغلات و مستحدثات شهری و روستائی قسح و به این قبیل مستأجرین و سایر اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی که بهر نحوی از انحاء درحال حاضر املاک موقوفه را متصرف میباشند اخطار میشود که در ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این لایحه جهت روشن نمودن وضع املاک استیجاری و متصرفی خود و تأدیه اجاره‌بهای گذشته و تنظیم اسناد جدید اجاره به نرخ عادلانه روز به اداره اوقاف محل وقوع ملک مراجعه نمایند . در صورت عدم مراجعه و انقضای مهلت مقرر اداره اوقاف از ادامه استفاده و تصرفات غیرقانونی آنها جلوگیری و یا خلقید از مستأجر یا متصرف با رعایت صرفه موقوفه آنرا به اشخاص متقاضی واگذار خواهد نمود و کلیه مطالبات موقوفه را نیز از مستأجر یا متصرف قبلی و یا از محل فروش و واگذاری اعیانی متعلق به آنها دریافت میدارد .

تبصره - ترتیب تنظیم اجاره‌نامه و میزان اجاره‌بهای عادلانه روز بر اساس آئیننامه‌ای خواهد بود که ظرف ۱۰ روز از تاریخ تصویب این قانون از طرف سازمان اوقاف تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

ماده ۲ - بمنظور حسن اداره اماکن متبرکه مذهبی اسلامی کشور و مساجد از طریق انتخاب هیئت‌انسانی جدید از اشخاص واجد صلاحیت که مراتب تقوی و امانت آنان مورد تأیید و قبول باشد و تجدید انتخاب متولیان و اماناء و نظار که از طرف سازمان اوقاف منصوب خواهند شد از این تاریخ کلیه اعضاء هیئت اماناء مذکور و متولیان و اماناء و نظار مربوطه از سمت خود معزول و از هرگونه دخل و تصرف در اموال اماکن مورد تصدی ممنوع میگردد و مکلفند تا انتخاب و تعیین متولیان و اماناء و نظار جدید کلیه اموال و وجوه دریافتی و اسناد و مدارک موقوفه و اماکن مربوطه را بطور امانی حفظ و نگهداری نموده و به محض صدور ابلاغ و معرفی اعضاء جدید عیناً طبق صورتجلسه بانظر

اوقاف محل تحویل نمایند .

تبصره - تجدید انتخاب و انتصاب متولیان و ائمه و نظارتی پلاست است و اداره امور موقوفه تا انتخاب اعضای جدید بعهده اداره اوقاف محل خواهد بود .

ماده ۳ - سازمان اوقاف میتواند با کسب نظر مشورتی شورای ائمه و نظارت هر حوزه اوقافی از بین اشخاص علاقمند و ذیصلاح مذکور در فوق نسبت به تشکیل و تعیین هیئت ائمه و انتخاب متولیان و نظارت جهت کلیه اماکن متبرکه مذهبی اسلامی اقدام لازم را بعمل آورد . هیئت ائمه این قبیل اماکن حداقل سه نفر و حداکثر پنج نفر خواهند بود که پس از انتخاب و صدور ابلاغ انجام وظیفه خواهند نمود . صدور ابلاغ و احکام مزبور نیازی به تصویب شورای عالی اوقاف نخواهد داشت .

تبصره ۱ - در هر حوزه اوقافی که شورای مشورتی ائمه و نظارت تشکیل نشده باشد جلب نظر و تصویب شورای عالی اوقاف ضروری است .

تبصره ۲ - در مورد تعیین هیئت ائمه و انتخاب متولیان و نظارت جهت مساجد ، سازمان اوقاف لایحه دیگری تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران به شورای انقلاب اسلامی تقدیم مینماید .

ماده ۴ - تصمیمات متخذه از طرف سازمان اوقاف نسبت به اجرای مفاد این لایحه قانونی قطعی و لازم الاجرا است .

